

N:o 118.

Af herr **S. M. Olsson** i Sörnäs, *om upprättande af plan och kostnadsförslag för jernväg från Limedsforsen till Östersund m. m.*

Sedan flera år tillbaka hafva utaf därför intresserade åtskilliga planer varit framlagda, undersökningar gjorda o. s. v. i syfte att genom järnvägsanläggning bereda lättare kommunikationer åt det i sådant afseende ännu temligen tillbakasatta öfre Dalarne. Denna sträfvan har haft att glädja sig åt ej ringa understöd från norrmännens sida, enär den i vissa delar sammanfallit med deras lifligt visade intresse för en mellanriksbana genom nämnda bygder, ett intresse, som, sedan andra förslag på grund af ogynsamma terrängförhållanden öfvergifvits, på senare tid allmänt anslutit sig till en linie från Elfverum vid Glommen till Orsa i Dalarne, och öfver hvilken sträckning plan och kostnadsförslag blifvit utarbetade på bekostnad af norrmän samt de Dalasocknar, den föreslagna banan skulle komma att beröra.

Utan att på något sätt vilja söka förringa den helt visst i många afseenden stora nytta och betydelse, tillkomsten af en dylik ny mellanriksbana skulle medföra, så har man dock dessutom haft uppmärksamheten stadigt riktad äfven på vigten af åstadkommandet af jemväl ännu en jernväg, som, på samma gång den skapade en beqväm förbindelse mellan öfversta Dalarne och landets sydligare delar, derjemte kunde utsträckas till Herjedalen, detta på dylika kommunikationer ännu fullkomligt vanlottade landskap, samt vidare fortsättas till lämplig punkt å

norrländska stambanan af Storsjön i Jemtland. Och med tanke på de nu för det mesta slumrande naturrikedomar och öfriga utvecklingsmöjligheter, som en jernväg genom dessa trakter skulle göra i hög grad fruktbarande, liksom ock den strategiska betydelse, en dylik bana utan tvifvel skulle få, så kan man knappast hysa något tvifvel om densammas förverkligande förr eller senare. Fråga blir då, hvilken sträckning som dervid kan erbjuda bästa terrängen, och på grund deraf minsta anläggningskostnaden, på samma gång den visar sig blifva den för banan och dess ändamål mest lämpliga och nyttiga. I båda dessa afseenden torde den jemna dalgång, som bildar vestra Dalelfvens öfre flodbädd, få betraktas som en synnerligen lämplig utgångspunkt för densamma. Jernvägen skulle då utgå från norra ändpunkten af den snart under byggnad varande banan Malung—Limesfors (en fortsättning af Mora—Venerns-jernvägens bibana Brintbodarne—Malung), fortsätta norrut genom socknarne Lima och Transtrand, i hvars norra del den komme att korsas af den ofvannämnda, projekterade mellanriksbanan, vidare fram till Särna, upp genom Herjedalen och slutligen, som nämndt är, in i Jemtland, der den i trakten af Storsjön förenar sig på lämpligt ställe med stambanan.

Denna linie skulle, särskildt hvad landskapet Dalarne vidkommer, åtnjuta förmånen af vida bättre terräng än andra ostligare sträckningar, som varit föreslagna.

Derjemte komme den att gå genom afsevärda, bebyggda orter, hvarförutom den — fränsedt förmånen af direkt förbindelse med hufvudstaden efter Vansbro—Engelbergs-banans öppnande — direkt eller indirekt berör de ofantligt vidsträckta kronoparkerna i Transtrand och framför allt i Särna, en sak, hvars stora ekonomiska betydelse för staten säkerligen ej kan nog högt skattas. Ensamt detta sistnämnda förhållande synes mig vara värdt, att staten, i eget intresse lika mycket som landsdelens särskilda, rigtar sin uppmärksamhet på dessa orters förseende med tidsenliga kommunikationer.

På grund af hvad jag sålunda i största korthet haft äran anföra, anser jag ifrågavarande jernvägsförslag vara af den betydelse, att en undersökning från statens sida har stora skäl för sig, hvarför jag ber att vördsamt få föreslå,

att Riksdagen må besluta, att undersökning skall verkställas samt plan och kostnadsförslag upprättas

för en jernväg från Limedsforsen genom socknarne Lima, Transtrand och Särna förbi Sveg i Herjedalen till Östersund eller annan lämplig station på stambanan, och för ändamålet anvisa fyrtiotusen kronor.

Stockholm den 26 januari 1901.

S. M. Olsson.

N:o 119.

Af herr **N. Wallmark**, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående ny härordning i fråga om öfningstiden för de värnpligtige.

Med anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition om ny härordning och förlängd öfningstid för de värnpligtige från nuvarande 90 dagar till 365 dagar föranlåtes jag framställa förslag om ändring i berörda, högvigtiga och hela nationens alla samhällsklasser djupt berörande förslag, och detta gör jag hufvudsakligen på den grund, att ifrån tronen vid denna riksdags öppnande högtidligt tillkännagifvits, att »de förenade rikena befinna sig allt fortfarande i vänskapligt förhållande till alla främmande magter», och att »ingen anledning finnes, att icke detta lyckliga tillstånd skall få fortfara, fjerran såsom de förenade rikena hålla sig från all inblandning i andra magters angelägenheter.»

Hvad i det nya härordningsförslaget skulle blifva mest betungande är de många och långa repetitionsöfningar, som de värnpligtige skulle underkastas. Att hvardera af beväringens 3:dje, 4:de och 5:te årsklasser